EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.3.2024
COM(2024) 139 final

2024/0073 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetusten (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevista vaatimuksista, ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevista järjestelmistä, YMP:n strategiasuunnitelmien muutoksista, YMP:n strategiasuunnitelmien tarkistamisesta sekä valvontaan ja seuraamuksiin tehtävistä poikkeuksista

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan unioni pyrkii yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) strategiasuunnitelmien avulla edistämään älykästä, kilpailukykyistä, muutoskestävää ja monipuolista maatalousalaa, jolla varmistetaan pitkän aikavälin elintarviketurva. Samalla pyritään tukemaan ja vahvistamaan ympäristönsuojelua, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien, ja ilmastotoimia sekä edistämään unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumukset, sekä vahvistamaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.

Jäsenvaltiot laativat 28 YMP:n strategiasuunnitelmaa, jotka komissio hyväksyi, ja niitä sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Niissä annettiin suoraa tulotukea viljelijöille, tukea ympäristöjärjestelmiin sekä tukea esimerkiksi investointeihin, tiettyihin maatalouden aloihin, maaseudun kehittämiseen sekä osaamiseen ja innovointiin. Strategiasuunnitelmat laajentavat merkittävästi toissijaisuusperiaatteen soveltamista YMP:n hallinnoinnissa ja lisäävät tulossuuntautuneisuutta. Menoilla on edistettävä YMP:n kymmenen taloudellisen, ympäristöön liittyvän ja sosiaalisen tavoitteen saavuttamista, joita mitataan useilla yhteisillä indikaattoreilla.

Näillä strategiasuunnitelmilla edistetään komission kunnianhimoista vihreän kehityksen ohjelmaa yhdessä sääntelyaloitteiden, tutkimusinvestointien ja muiden toimien kanssa, joilla pyritään saavuttamaan unionin ympäristötavoitteet ja vuoden 2050 ilmastotavoitteet. Tämän vuoksi YMP:n strategiasuunnitelmia koskevalla asetuksella (EU) 2021/2115 otettiin käyttöön tiukemmat perusedellytykset tilatuelle, ja kokonaisuutena 28 strategiasuunnitelmassa myönnetään viljelijöille huomattavasti enemmän tukea ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin kuin edellisessä YMP:ssä.

Kaiken kaikkiaan uusi lähestymistapa toimii hyvin. YMP:n strategiasuunnitelman ensimmäisenä täytäntöönpanovuonna on kuitenkin tullut selväksi, että tarvitaan mukautuksia, jotta suunnitelmat voidaan panna tehokkaasti täytäntöön ja vähentää byrokratiaa. Suunnitelmien täytäntöönpanoa ei myöskään pitäisi tarkastella erillään muista keskusteluista, jotka koskevat vihreän kehityksen ohjelman lainsäädäntöehdotuksia, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa suoraan viljelijöihin ja strategiasuunnitelmien vaatimuksiin. Lisäksi YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta sovittiin ennen kuin Venäjä aloitti Ukrainassa laajamittaisen hyökkäyssodan, joka vaikuttaa edelleen voimakkaasti markkinoihin (ja viljelijöiden katteisiin) sekä Euroopan maatalouspolitiikan puitteisiin.

Vaikka syyt viljelijöiden laajalle levinneisiin mielenosoituksiin unionin jäsenvaltioissa ovat monimutkaisia ja moninaisia, edellä mainitut syyt ovat tärkeä osa kokonaisuutta.

Eurooppa-neuvosto keskusteli 1. helmikuuta 2024 maatalousalan haasteista ja viljelijöiden mielenosoitusten aikana esiin tuomista huolenaiheista. Se muistutti YMP:n keskeisestä roolista ja kehotti neuvostoa ja komissiota jatkamaan työtä siinä määrin kuin se on tarpeen. Tämä edellyttää yhteistyöhenkeä Euroopan komission, muiden EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden ja viljelijöiden välillä. Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen sitoutui käynnistämään viljelijöihin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa koskevan perusteellisen analyysin, jotta voidaan määrittää parannuskohteita. Lisäksi komissio esitti 22. helmikuuta 2024 epävirallisen asiakirjan mahdollisista yksinkertaistamistoimista neuvoston keskustelujen

tueksi käyttäen tukenaan palautetta, jonka neuvoston puheenjohtajavaltio oli kerännyt jäsenvaltioilta ja jonka komissio oli saanut EU:n viljelijäjärjestöiltä ja Euroopan parlamentilta.

Maatalous- ja kalastusneuvosto vahvisti 26. helmikuuta 2024 poliittisen tahtonsa vastata tehokkaasti viljelijöiden huolenaiheisiin ja kannatti ensimmäisenä vaiheena useita edellä mainittuun komission epäviralliseen asiakirjaan sisältyviä toimia, joilla voidaan vastata tämänhetkiseen kriisiin ensisijaisina lyhyen aikavälin toimina. Se korosti myös, että yhteisen maatalouspolitiikan perussäädösten tarkistaminen on tarpeen ja että työ olisi aloitettava mahdollisimman pian. Komissio kuuli myös huolellisesti näkemyksiä, jotka esitettiin 26. helmikuuta pidetyssä Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kokouksessa, kun viljelijöille ja kansallisille viranomaisille tarkoitetusta yksinkertaistamispaketista käytiin keskustelua.

Ehdotuksen tavoite

Näillä ehdotuksilla komissio pyrkii tekemään YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksiin hyvin kohdennetut mukautukset tiettyjen niiden täytäntöönpanoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Tällä kohdennetulla lähestymistavalla komissio puuttuu merkittävällä tavalla havaittuihin ongelmiin ja esitettyihin huolenaiheisiin samalla kun se pyrkii säilyttämään ja puolustamaan nykyisen YMP:n yleistä suuntaa ja roolia Euroopan maatalouden siirtymisessä kestävään maatalouteen. Komissio uskoo, että nämä kohdennetut muutokset helpottavat Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään ehdotuksen nopeasti.

Mukautuksissa keskitytään muutoksiin, joista viljelijät hyötyvät hallinnollisen taakan keventämisen ansiosta, joustomahdollisuuksiin, joiden avulla kansalliset viranomaiset voivat mukauttaa täytäntöönpanoa viljelijöiden tilanteiden mukaan, ehdollisuusvaatimusten ja vihreitä käytäntöjä kannustavien vapaaehtoisten järjestelmien väliseen tasapainoon tehtäviin muutoksiin sekä tuensaajien luottamuksen lisäämiseen toimintapolitiikan vakauden suhteen strategiasuunnitelmien voimassaoloaikana. Esimerkiksi ehdollisuuteen liittyvät mukautukset antavat jäsenvaltioille enemmän joustovaraa GAEC-vaatimusten vahvistamisessa kansallisella tasolla, mikä keventää viljelijöiden taakkaa esimerkiksi tarjoamalla enemmän vaihtoehtoja vaatimusten täyttämiseksi tai sallimalla tiettyjen hyvin kohdennettujen vapautusten tai poikkeusten soveltaminen erityisesti epäsuotuisien sääolojen tapauksessa. Pienviljelijöiden (joilla on enintään 10 hehtaaria maatalousmaata eli 65 prosenttia viljelijöistä) hallinnollista taakkaa kevennetään vapauttamalla heidät ehdollisuusvaatimusten noudattamisen tarkastamiseksi tehtävistä tarkastuskäynneistä. Vapauttamalla pienviljelijät seuraamuksista yksinkertaistetaan samalla jäsenvaltioiden hallinnollista työtä, koska kansallisten viranomaisten ei tarvitse laskea seuraamuksia, jotka saattavat alittaa sovellettavan vähimmäistason.

Mitä tulee ehdotukseen lisätä YMP:n strategiasuunnitelmaan tehtävien muutosten määrää, jäsenvaltioiden pitäisi voida mukauttaa YMP:n strategiasuunnitelmiaan silloin, kun on tarpeen ottaa huomioon viljelijöiden muuttuvat olosuhteet. Näin ollen vaatimukset, jotka eivät ole enää perusteltuja, eivät jäisi voimaan pelkästään hallinnollisista syistä, mikä tekisi järjestelmästä yksinkertaisemman.

Jäsenvaltioiden vastuulla on hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti yksinkertaistamissäännöksiä viljelijöiden hallinnollisen taakan keventämiseksi.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetut muutokset ovat yhdenmukaisia tällä hetkellä voimassa olevien YMP:n perussäädösten (strategiasuunnitelma-asetus ja YMP:n rahoitusta, hallinnointia ja seurantaa koskeva asetus) yleisen filosofian kanssa. Sen vuoksi ehdotus on johdonmukainen suhteessa voimassa oleviin politiikkaa koskeviin säännöksiin.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Säädösehdotuksella mukautetaan ainoastaan joitakin tällä hetkellä voimassa olevien YMP-asetusten säännöksiä, joiden katsottiin olevan johdonmukaisia unionin muiden politiikkojen kanssa. Ehdotus on näin ollen johdonmukainen unionin muihin toimintapolitiikkoihin nähden.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

SEUT-sopimuksen 43 artiklan 2 kohta, koska asetuksella muutetaan asetuksia (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116, jotka käyttävät pääasiassa tätä oikeusperustaa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että maataloutta koskeva toimivalta on jaettu unionin ja jäsenvaltioiden kesken. Unioni käyttää toimivaltaansa antamalla erilaisia säädöksiä, joilla määritetään ja pannaan täytäntöön SEUT-sopimuksen 38–44 artiklassa määrätty EU:n yhteinen maatalouspolitiikka. Asetukset (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 ovat osa EU:n YMP:n lainsäädäntökehystä. Tiettyjen vaikeuksien lievittämisen, yksinkertaistamisen ja viljelijöiden taakan keventämisen vuoksi näitä asetuksia on muutettava, mikä voidaan tehdä vain EU:n tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksella muutetaan voimassa olevia asetuksia ainoastaan siltä osin kuin se on ehdottomasti tarpeen edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Koska alkuperäiset säädökset ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia, myös muutokset on tehtävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio, joka ottaa huomioon laajalle levinneet viljelijöiden mielenosoitukset ja pyrkii analysoimaan viljelijöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja määrittämään parannuskohteita, on lähettänyt neljälle tärkeimmälle EU:n tason maatalousjärjestölle kirjeen ja pyytänyt niitä esittämään ehdotuksia EU:n tason toimenpiteiksi (YMP ja muu EU:n lainsäädäntö), joilla voidaan vähentää viljelijöiden hallinnollista taakkaa. Neuvoston puheenjohtajavaltio Belgia

on lähettänyt maatalousministereille vastaavan kirjeen, jossa heitä pyydetään yksilöimään EU:n tasolla ongelmakohtia, joiden tunnistamisen avulla voidaan vähentää viljelijöiden hallinnollista taakkaa. Lisäksi Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta lähetti kirjeen, jossa yksilöitiin kuusi alaa, joilla sen mielestä tarvitaan konkreettisia ja välittömiä toimia. Ehdotuksen kiireellisyys ei mahdollistanut tavanomaista kuulemismenettelyä.

Tämän viikon kestäneen ad hoc -kuulemismenettelyn tuloksena saatiin monenlaisia esityksiä ja ehdotuksia. Jäsenvaltioista saadut vastaukset ovat laaja-alaisia, ja osassa vastauksista vastataan täytäntöönpanon käytännön haasteisiin ja ne ovat toteuttamiskelpoisia lyhyellä aikavälillä, mutta monet niistä ovat kauaskantoisia, ja ne ulottuvat pidemmälle kuin hallinnollisen taakan vähentäminen, täytäntöönpanon yksinkertaistaminen tai politiikan vakauden luominen viljelijöille. Maatalousjärjestöjen kuulemisen yhteydessä järjestöt vaativat kiireellisiä toimia viljelijöiden hallinnollisen taakan keventämiseksi, mutta vastauksissa korostetaan myös vakaan ja johdonmukaisen poliittisen kehyksen tarvetta ja ehdotetaan lisäuudistuksia pidemmällä aikavälillä. Vastaavasti Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta määritteli useita keskeisiä toiminta-aloja.

Komissio ryhmitteli saadut ehdotukset viiteen laajaan osa-alueeseen:

1. Ensimmäinen ehdotusten sarja koskee YMP:n strategiasuunnitelmien hallinnointia, ja se liittyy menettelyihin, jotka liittyvät strategiasuunnitelmien muuttamiseen (mukaan lukien sallittujen muutosten määrä), tuloksellisuuden seurantaan ja tarkasteluun (mukaan lukien vuotuinen tuloksellisuuskertomus) sekä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tiettyihin osatekijöihin (pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarviointimenetelmien yksinkertaistaminen, paikkamerkittyjen valokuvien ja geospatiaalisten sovellusten käyttö) sekä valvonta- ja seuraamusjärjestelmään (mukaan lukien kaikkien tilalla tehtävien tarkastusten järkeistäminen).

   Komissio on vastannut näihin ehdotuksiin useilla muilla kuin lainsäädäntötoimilla ja sisällyttänyt tähän ehdotukseen joitakin kohdennettuja ja rajallisia aloitteita, joilla pyritään erityisesti helpottamaan YMP:n strategiasuunnitelmien muuttamista aiempaa useammin ja poistamaan pientilojen ehdollisuuden valvonta.

2. Toinen ehdotuskokonaisuus koskee YMP:n strategiasuunnitelman toimia ympäristön ja ilmaston hyväksi. Monet ehdotukset koskevat ehdollisuusvaatimusten ja -valvonnan (merkittäviä) muutoksia, mutta niihin on sisällytetty myös muita ehdotuksia, jotka koskevat esimerkiksi pientilojen kohtelua tai ympäristötoimien taloushallintoa.

   Komissio on jo hyväksynyt väliaikaisen ja osittaisen poikkeuksen GAEC-vaatimuksen 8 ensimmäiseen vaatimukseen vuodeksi 2024 ja delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 muuttamisen, jolla mukautettiin GAEC-vaatimusta 1. Lisäksi tämä ehdotus sisältää ehdollisuuteen joitakin kohdennettuja mukautuksia, joilla pyritään vastaamaan täytäntöönpanoon liittyviin huolenaiheisiin. Komissio pyrkii käyttämään yksityiskohtaista lähestymistapaa, jotta voidaan säilyttää YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen yleiset toimintapoliittiset tavoitteet sellaisina kuin ne ilmenevät lainsäätäjien vuonna 2021 tekemistä päätöksistä.

3. Kolmas ehdotusryhmä liittyy YMP:n muihin kuin ympäristö- ja ilmastosäännöksiin, kuten tuotantosidonnaisen tuen laajentamiseen, sosiaalisen

ehdollisuuden lykkäämiseen tai poistamiseen tai muutoksiin, jotka kohdistuvat alakohtaisiin tukijärjestelmiin, menekinedistämistoimenpiteisiin ja luonnonmukaiseen maatalouteen. Muut ehdotukset edellyttävät EU:n maatalouspolitiikan perusteellisempaa uudelleentarkastelua.

Monet näistä ehdotuksista menevät YMP:n strategiasuunnitelmien yksinkertaistamista ja täytäntöönpanon parantamista pidemmälle. Lisäksi komissio pitää kiinni YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen keskeisistä suuntaviivoista, kuten sosiaalisesta ehdollisuudesta. Useat ehdotukset ovat myös jo toteuttamiskelpoisia YMP:n uudessa täytäntöönpanomallissa jäsenvaltioille jätetyn lisääntyneen liikkumavaran puitteissa.

4. Neljäs ehdotusryhmä liittyy maataloustuloon liittyviin huolenaiheisiin ja erityisesti riskien- ja kriisinhallintaan, ja siinä kehotetaan suuntaamaan enemmän YMP:n varoja kriisinhallintaan, tarkistamaan riskinhallintavälineiden tukemista koskevia YMP:n säännöksiä ja parantamaan viljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa.

   Vaikka YMP:n rahoitusnäkökohtiin tehtävistä muutoksista olisi keskusteltava seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen valmistelun yhteydessä, komissio ymmärtää maataloustuloihin liittyviä huolenaiheita ja suunnittelee erillisessä menettelyssä toimia viljelijöiden aseman parantamiseksi elintarvikeketjussa.

5. Viides ja viimeinen ehdotuskokonaisuus liittyy YMP:n ulkopuolisiin asetuksiin, jotka koskevat esimerkiksi metsäkatoa, metsien seurantaa, terveysääntöjä tai uusiutuvaa energiaa.

   Komissio harkitsee useita kohdennettuja muutoksia YMP:n ulkopuolisiin säädöksiin ja valmistelee muita kuin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä tiettyjen sääntöjen yksinkertaistamiseksi tai selkeyttämiseksi, kun taas muista poliittisista muutoksista on neuvoteltava meneillään olevien lainsäädäntömenettelyjen aikana.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta (ulkopuolista asiantuntemusta ei käytetty).

- **Vaikutustenarviointi**

Koska tämä ehdotus, jolla pyritään vastaamaan EU:n maatalouden kriisitilanteeseen, on poliittisesti kiireellinen, vaikutustenarviointia ei ole tehty, ja kuten parempaa sääntelyä koskevien komission suuntaviivojen välineessä 1 todetaan, niiden joustava ja oikeasuhteinen soveltaminen on tärkeää. Tämä ehdotus koskee useita kohdennettuja muutoksia asetuksiin (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116. Monia ad hoc -kuulemisprosessin aikana esitettyjä laaja-alaisempia ehdotuksia, joilla pyrittiin ratkaisemaan hallinnolliseen taakkaan ja YMP:n vakaaseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon liittyviä huolenaiheita, ei oteta huomioon. Komissio katsoo, että poliittinen vakaus on tärkeää, ja toteaa, että ”*uudistetulla YMP:llä on tärkeä rooli EU:n maatalouden tukijana kestävään maatalousmalliin siirryttäessä. Lisäksi YMP:llä tuetaan viljelijöiden tuloja ja elintarviketurvaa*.” Tämä perustuu komission tilaamaan 28:aa hyväksyttyä YMP:n strategiasuunnitelmaa koskevaan laajaan ulkoiseen arvioon, joka toimi pohjana komission Euroopan parlamentille ja neuvostolle 23 päivänä marraskuuta 2023 antamalle kertomukselle: ”Yhteenveto YMP:n strategiasuunnitelmista

kaudelle 2023–2027: yhteiset toimet ja yhteinen kunnianhimo”[1], jossa edellä mainittu lainaus löytyy. Tässä kertomuksessa komissio totesi myös, että ”*[u]udet YMP:n strategiasuunnitelmat ovat asianmukainen väline pyrittäessä saavuttamaan YMP:n poliittiset tavoitteet yhdennetyllä tavalla, sillä jäsenvaltiot käyttävät niitä suunnitellessaan vastauksia alueillaan kohtaamiinsa haasteisiin ja reagoidessaan niihin. Samalla strategiasuunnitelmissa asetetaan tavoitteet tärkeysjärjestykseen ja käytetään saatavilla olevia resursseja vaikuttavasti ja tehokkaasti*.”

YMP:n strategiasuunnitelman ensimmäinen täytäntöönpanovuosi on kuitenkin tuonut esiin joitakin käytännön täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia. Tästä syystä YMP:tä koskevaan unionin oikeudelliseen kehykseen on tarpeen tehdä – muiden kuin lainsäädäntötoimien lisäksi – joitakin vähäisiä mukautuksia YMP:n strategiasuunnitelmien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi ja erityisesti suunnitelmien täytäntöönpanoon liittyvän hallinnollisen taakan vähentämiseksi edelleen.

Vuonna 2021 sovitusta YMP:n uudistuksesta tehtiin perusteellinen vaikutustenarviointi. Tämä arviointi oli komission vuonna 2018 esittämien ehdotusten[2] liitteenä. Mainitussa vaikutustenarvioinnissa annetaan tärkeää taustatietoa tähän ehdotukseen sisältyviä mukautuksia. Vuonna 2018 arvioitujen vaihtoehtojen keskeiset erot liittyivät vapaaehtoisten (”ekojärjestelmä”) tai pakollisten (”ehdollisuus”) ympäristövaatimusten tasapainoon. Vaikka hyväksytyssä asetuksessa yhdistyvät molemmat lähestymistavat, vaikutustenarviointi (s. 35) osoittaa molempien lähestymistapojen edut ja haitat. Tilanteen muuttumisen ja ensimmäisenä soveltamisvuonna saatujen kokemusten perusteella komissio ehdottaa vapaaehtoisemman lähestymistavan painottamista.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksilla vähennetään taakkaa erityisesti pientiloilla, jotka ovat mikroyrityksiä. Ehdotuksella vapautetaan alle 10 hehtaarin tilat ehdollisuuden valvonnasta, ja vapautus koskee 65:tä prosenttia YMP:n tuensaajista.

- **Perusoikeudet**

Tässä ehdotuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Kuten YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 128 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot ja komissio ovat yhdessä laatineet suoritusperusteisen kehyksen. Suoritusperusteinen kehys mahdollistaa YMP:n strategiasuunnitelman tuloksellisuuden seurannan ja arvioinnin ja sitä koskevan raportoinnin YMP:n strategiasuunnitelman täytäntöönpanon aikana. Tämä kehys kattaisi tällä ehdotuksella tehdyt muutokset.

---

1 COM (2023) 707 final, 23.11.2023.
2 SWD (2018) 301 final, 1.6.2018.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta (säädösteksti on asetus).

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Komissio ehdottaa useita muutoksia ehdollisuuteen.

Ehdotukseen sisältyy yleinen säännös, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat sallia väliaikaisia ja kohdennettuja poikkeuksia tiettyihin ehdollisuusvaatimuksiin, jotta voidaan ottaa huomioon yhä vaikeammin ennakoitavat sääolosuhteet, jotka voivat voi estää viljelijöitä noudattamasta vaatimuksia, kuten tiettyä vuotta koskevia määräaikoja. Jotta tuloksellisuus-, seuranta- ja arviointikehys olisi kattava, komissio harkitsee jäsenvaltioille mahdollista ilmoitusvelvollisuutta komissiolle kerran vuodessa tällaisten väliaikaisten poikkeusten toteuttamisesta asetuksen (EU) 2021/2115 143 artiklan ja erityisesti sen 4 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat myös myöntää tiettyjä vapautuksia hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevista vaatimuksista (GAEC) 5, 6, 7 ja 9, jotka kattavat tilanteet, joissa on olemassa riski, että vaatimukset olisivat ristiriidassa tavoitteidensa kanssa, esimerkiksi erityisten agronomisten tilanteiden vuoksi tiettyjen kasvien osalta tietyissä maalajeissa ja maaperä- ja ilmasto-olosuhteissa tai pysyvälle nurmelle esimerkiksi petoeläinten tai haitallisten vieraslajien aiheuttamien vahinkojen vuoksi. Yksittäisten GAEC-vaatimusten osalta komissio ehdottaa, että vaatimuksesta 8 poistetaan velvoite osoittaa vähimmäisosuus peltoalasta muuksi kuin tuottavaksi alaksi (kesantoala) tai piirteeksi (pensasaidat, puut jne.) kuitenkin niin, että olemassa olevia maisemapiirteitä suojellaan edelleen. Sen sijaan jäsenvaltioiden on perustettava ekojärjestelmä, joka tarjoaa viljelijöille tukea, jotta osa peltoalasta voidaan pitää muuna kuin tuottavana alana tai jotta voidaan luoda uusia maisemapiirteitä. Näin varmistettaisiin, että viljelijät saavat erityisen palkkion näistä muista kuin tuottavista aloista ja piirteistä, jotka ovat hyödyllisiä viljelymaan ja yleisemmin maaseutualueiden biologisen monimuotoisuuden kannalta.

Viljelykiertoa koskevan GAEC-vaatimuksen 7 osalta komissio ehdottaa viljelykierron säilyttämistä, mutta jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus täyttää tämä vaatimus viljelyn monipuolistamisen avulla. Viljelyn monipuolistaminen edistää myös maaperäpotentiaalin säilyttämistä, koska sen avulla varmistetaan viljelykasvien vuosittainen monipuolisuus ja edistetään siten välillisesti viljelykiertoa vuodesta toiseen. Komissio uskoo, että tämän joustavuuden ansiosta säännöllisestä kuivuudesta tai liiallisesta sademäärästä kärsivät viljelijät voivat täyttää tämän vaatimuksen tavalla, joka sopii paremmin yhteen maatalouden todellisuuden kanssa. Samaan aikaan komissio tunnustaa viljelykierron agronomiset hyödyt ja korostaa niitä. Ekojärjestelmien avulla voidaan siten palkita, ja niillä pitää jatkossakin palkita, kunnianhimoisempia viljelykierron ja monipuolistamisen muotoja, mukaan lukien erityisesti valkuaiskasvien sisällyttäminen viljelykiertoon maaperän laadun ja viljelyn häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

Vaatimus, joka koskee maanpeitettä paljaan maan välttämiseksi herkkinä ajanjaksoina (GAEC-vaatimus 6) on aiheuttanut huomattavaa hallinnollista jäykkyyttä ja epävarmuutta viljelijöille, jotka usein viittaavat ”kalenteriviljelyyn”, joka ei tunnista sään (lisääntyvää) vaihtelua. YMP:n strategiasuunnitelmien joustavuuden hengessä komissio ehdottaa sen selventämistä, että tämän ehdollisuusvaatimuksen täytäntöönpano on pääasiassa jäsenvaltioiden vastuulla.

Lisäksi ehdotetaan, että niiden pyyntöjen määrä, joita jäsenvaltio voi tehdä YMP:n strategiasuunnitelman muuttamiseksi, lisätään kahteen vuodessa (nykyisestä yhdestä vuodessa). Tämä on tarpeen, jotta voidaan reagoida nopeammin viljelijöiden muuttuviin tilanteisiin, kuten epäsuotuisista sääoloista johtuviin olosuhteisiin.

Viljelijöiden hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja heille myönnettävän YMP:n tuen ennakoitavuuden lisäämiseksi ehdotetaan, että jäsenvaltioiden velvollisuus arvioida, onko niiden YMP:n strategiasuunnitelmia muutettava, jos tiettyyn unionin ympäristö- ja ilmastolainsäädäntöön tehdään muutoksia, ja ilmoittaa tästä arvioinnista komissiolle tietyn määräajan kuluessa, rajoitetaan koskemaan liitteessä XIII lueteltujen säädösten muutoksia, jotka tulevat voimaan viimeistään 31. joulukuuta 2025. Jäsenvaltioilla on edelleen velvollisuus kuvata, miten asetuksen (EU) 2021/2115 105 artiklassa vahvistettu suurempi kokonaispanostus ympäristö- ja ilmastotavoitteeseen saavutetaan ja miten YMP:n vihreä arkkitehtuuri edistää mainitun asetuksen liitteessä XIII luetelluissa säädöksissä vahvistettujen tai niistä johdettujen pitkän aikavälin kansallisten tavoitteiden saavuttamista ja on niiden mukainen. Lisäksi komissio arvioi, missä määrin YMP:n strategiasuunnitelmilla voidaan hillitä ilmastonmuutosta vuosina 2023–2027.

Asetusta (EU) 2021/2116 ehdotetaan muutettavaksi siten, että ehdollisuuden valvonnasta ja seuraamuksista vapautetaan pienviljelijät, joilla on enintään 10 hehtaaria maatalousmaata. Tarkoituksena on keventää sekä kansallisille viranomaisille että viljelijöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, joka liittyy valvontaan ja seuraamusten perimiseen ja joka on suurempi pientiloilla kuin suuremmilla tiloilla. Pienviljelijöiden vapauttaminen ehdollisuuden valvonnasta ja seuraamuksista ei vaikuta muun lainsäädännön nojalla tehtäviin tarkastuksiin, jotka ovat osa lakisääteisiä hoitovaatimuksia. Lisäksi tuensaajat, jotka saavat pinta-alaperusteisia tukia sekä asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisen YMP:n strategiasuunnitelman että asetuksen (EU) N:o 1305/2013 mukaisen 31. joulukuuta 2025 saakka toteutettavan maaseudun kehittämisohjelman nojalla ja joille sen vuoksi tehdään ehdollisuuden tarkastuksia asetuksen (EU) 2021/2116 mukaisesti, olisi vapautettava täydentäviä ehtoja koskevista tarkastuksista ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013 mukaisten seuraamusten soveltamisesta.

Jotta voidaan ottaa huomioon jäsenvaltioiden ja viljelijöiden jo hakuvuotta 2024 koskevat huolenaiheet, ehdotetaan, että GAEC-vaatimuksiin 6, 7 ja 8 tehtäviä muutoksia sekä enintään 10 hehtaaria maatalousmaata omistavien pienviljelijöiden seuraamuksista vapauttamista sovelletaan takautuvasti. Tämän vuoksi hakuvuodelle 2024 ehdotetaan siirtymäsäännöksiä sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot voivat tehdä YMP:n strategiasuunnitelmiinsa muutoksia, jotka liittyvät GAEC-vaatimuksiin 6, 7 ja 8, ennen kuin komissio hyväksyy kyseiset muutokset asetuksen (EU) 2021/2115 119 artiklan mukaisesti. GAEC-vaatimuksen 8 osalta tällaisen mahdollisuuden olisi liityttävä ekojärjestelmiin, jotka kattaisivat muiden kuin tuottavien alojen, kuten kesantoalan, säilyttämistä ja uusien maisemapiirteiden luomista peltoalalla koskevat käytännöt. Tähän asetukseen sisältyvien muutosten tarkasta sisällöstä ja voimaantulopäivästä riippuu kuitenkin se, voidaanko säätää GAEC-vaatimuksiin 6, 7 ja 8 tehtävien muutosten taannehtivasta soveltamisesta, myös oikeudelliselta kannalta. Tällä hetkellä ei ole mahdollista päättää, voidaanko tällaisesta taannehtivasta soveltamisesta säätää. Asiaan liittyvät 3 artiklan ja 4 artiklan toisen alakohdan säännökset on sen vuoksi sisällytetty hakasulkeissa ehdotukseen. Lainsäätäjien olisi käsiteltävä niiden toteutettavuutta tämän asetuksen lopullisen sisällön ja voimaantulopäivän perusteella.

2024/0073 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetusten (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevista vaatimuksista, ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevista järjestelmistä, YMP:n strategiasuunnitelmien muutoksista, YMP:n strategiasuunnitelmien tarkistamisesta sekä valvontaan ja seuraamuksiin tehtävistä poikkeuksista

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[3],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[4],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/2115[5] vahvistetaan jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta, jäljempänä ’maataloustukirahasto’ ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, jäljempänä ’maaseuturahasto’, rahoitettavien strategiasuunnitelmien, jäljempänä ’YMP:n strategiasuunnitelmat’, tukea koskevat säännöt. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/2116[6] vahvistetaan yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusta, hallinnointia ja seurantaa koskevat säännöt.

---

3 EUVL C […], […], s. […].

4 EUVL C […], […], s. […].

5 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

(2) Huolimatta siitä, että näissä asetuksissa annetaan jäsenvaltioille huomattavaa joustavuutta ja niillä voidaan vähentää viljelijöiden hallinnollista taakkaa, näiden asetusten ensimmäisenä käytännön soveltamisvuonna YMP:n strategiasuunnitelmien avulla on tullut selväksi, että yhteistä maatalouspolitiikkaa, jäljempänä ’YMP’, koskevaan unionin oikeudelliseen kehykseen on tarpeen tehdä joitakin vähäisiä mukautuksia YMP:n strategiasuunnitelmien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi ja tällaisten suunnitelmien täytäntöönpanoon ja tiettyjen vaatimusten valvontaan liittyvän hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

(3) Lisäksi viljelijöiden tilanne on muuttunut poikkeuksellisen vaikeaksi ja epävarmaksi. Viime vuosina eri puolilla unionia on esiintynyt huomattavan paljon äärimmäisiä sääilmiöitä, kuten kuivuutta ja tulvia. Nämä tapahtumat vaikuttavat tuotokseen ja tuloihin, ja ne vaikuttavat myös voimakkaasti tavanomaisten maatalouskäytäntöjen toteuttamiseen ja aikatauluun. Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta johtuvat korkeat energian ja tuotantopanosten hinnat ja epävarmuustekijät, elinkustannukset, inflaatio, viljantuotannon arvon lasku vuonna 2023 ja kansainvälisten kauppavirtojen muutokset ovat lisänneet epävarmuutta ja painetta viljelijöille. Näiden tapahtumien samanaikaisuus aiheuttaa viljelijöille suuria paineita mukauttaa tilojensa hoitoa ja maatalouskäytäntöjen toteuttamista luonnonvarojen hallinnoijina ja talouden toimijoina.

(4) Tämän vuoksi on tarpeen tarkastella uudelleen ja yksinkertaistaa tiettyjä asetuksen (EU) 2021/2115 ja asetuksen (EU) 2021/2116 säännöksiä sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot voivat mukauttaa YMP:n strategiasuunnitelmansa paremmin viljelijöiden tarpeisiin ja tarjota heille enemmän joustovaraa, jotta he voivat harjoittaa maataloustoimintaansa, kun otetaan huomioon kasvavat haasteet, sääolosuhteiden ennakoimattomuus ja taloudelliset epävarmuustekijät.

(5) Asetuksen (EU) 2021/2115 13 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki maatalousmaa, myös maa, jota ei enää käytetä tuotantotarkoituksiin, säilytetään hyvässä maatalous- ja ympäristökunnossa. Jäsenvaltioiden on asetettava kansallisella tai alueellisella tasolla viljelijöille ja muille tuensaajille kunkin mainitun asetuksen liitteessä III luetellun hyvän maatalouden ja ympäristökunnon vaatimuksen, jäljempänä ’GAEC-vaatimus’, osalta vähimmäistoimenpidevaatimukset mainitussa liitteessä tarkoitettujen toimenpidevaatimusten päätavoitteen mukaisesti. GAEC-vaatimusten 5, 6 ja 7 mukaiseen maaperän suojelun ja laadun tavoitteeseen vaikuttavat monet tekijät, kuten maaperätyyppi, viljelykasvien valinta, ilmasto- ja sääolosuhteet tai aiemmat ja nykyiset maankäyttö- ja viljelyjärjestelmät, kuten luonnonmukainen viljely, joka edellyttää erilaista lähestymistapaa tiettyihin toimiin. Kokemus on osoittanut, että tietyissä tilanteissa tiettyjen vaatimusten asettaminen ilman, että otetaan asianmukaisesti huomioon näitä tekijöitä, kuten maanmuokkausrajoituksia tai kylvövelvoitteita tiettynä ajanjaksona, voi vaikuttaa kielteisesti tiettyyn maaperään tai tiettyihin viljelykasveihin ja jopa vaarantaa maaperän suojelutavoitteen. GAEC-vaatimuksessa 9 kielletään ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että voi olla poikkeuksellisia tilanteita, joissa esimerkiksi petoeläimet tai haitalliset vieraslajit vahingoittavat tällaista ympäristön kannalta herkkää pysyvää nurmea, ja tilanteen korjaaminen voi vaatia asianmukaisia toimenpiteitä, mukaan lukien poikkeuksia kyseisten alueiden kyntämiskiellosta pysyvän nurmen ennallistamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että GAEC-vaatimus 9 edistää luontotyyppien ja lajien suojelua.

(6) Äärimmäisten sääilmiöiden määrän kasvu ja esimerkiksi petoeläinten tai haitallisten vieraslajien ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokitelluille pysyville nurmille aiheuttamien vahinkojen lisääntyminen aiheuttaa enenevissä määrin sellaisia ongelmia GAEC-vaatimusten 5, 6, 7 ja 9 soveltamisessa, joihin jäsenvaltioiden on puututtava. Vaarana on myös, että tällaiset vaatimukset olisivat suhteettomia, kun otetaan huomioon niiden todellinen vaikutus GAEC-vaatimusten 5, 6 ja 7 maaperän suojelun tavoitteeseen ja GAEC-vaatimuksen 9 luontotyyppien ja lajien suojelun tavoitteeseen. Tällaisten tilanteiden välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa käyttöön tiettyjä poikkeuksia GAEC-vaatimuksiin 5, 6, 7 ja 9, jotta voidaan puuttua kyseisten GAEC-vaatimusten soveltamiseen liittyviin ongelmiin; poikkeusten olisi perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömin kriteereihin, kuten maaperätyypit, viljelykasvit tai viljelyjärjestelmät, tai pysyvälle nurmelle esimerkiksi petoeläinten tai haitallisten vieraslajien aiheuttamat vahingot. Nämä poikkeukset voivat koskea vain rajoitettua pinta-alaa, eivätkä ne saisi vaikuttaa kielteisesti siihen, miten kyseisillä vaatimuksilla voidaan edistää niiden asetuksen (EU) 2021/2115 liitteessä III lueteltuja päätavoitteita.

(7) Sääolosuhteet ja niiden vaikutukset maatalousmaan kuntoon voivat estää viljelijöitä ja muita tuensaajia noudattamasta GAEC-vaatimuksia kuten toimien määräaikoja tiettynä vuonna. Sen välttämiseksi, että viljelijöille asetetaan tällaisia vaatimuksia ja heidän on esimerkiksi kylvettävä kasveja tiettyyn päivämäärään mennessä, vaikka sääolosuhteet tiettynä vuonna eivät salli tarvittavien toimien toteuttamista tai ne voidaan toteuttaa ainoastaan aiheuttamalla maaperälle vakavia kielteisiä vaikutuksia, kuten maaperän tiivistyminen, jäsenvaltioiden olisi asetuksen (EU) 2021/2115 13 artiklan mukaisesti vahvistettuja vähimmäistoimenpidevaatimuksia täytäntöön pannessaan sallittava säätää väliaikaisista poikkeuksista kyseisiin vaatimuksiin. Näiden väliaikaisten poikkeusten soveltamisala olisi rajoitettava viljelijöihin ja muihin tuensaajiin tai alueisiin, joihin sääolot vaikuttavat, ja jäsenvaltioiden olisi sovellettava niitä vain niin kauan kuin se on ehdottoman välttämätöntä.

(8) Asetuksessa (EU) 2021/2115 säädetään useista tekijöistä ja välineistä, joiden avulla jäsenvaltiot voivat puuttua mainitun asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen, joka koskee luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämistä ja vähenemissuuntauksen kääntämistä, ekosysteemipalvelujen parantamista sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttämistä. Yksi näistä tekijöistä on ehdollisuusjärjestelmä. Erityisesti kyseisen asetuksen liitteessä III lueteltu GAEC-vaatimus 8 sisältää useita vaatimuksia, muun muassa velvoitteen pitää tietty osuus peltoalasta muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä. GAEC-vaatimuksen 8 päätavoitteena on säilyttää muut kuin tuottavat piirteet ja alat luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi maatiloilla. Jäsenvaltio voi myös suunnitella tukitoimia, joilla tuetaan tätä tavoitetta, esimerkiksi asetuksen (EU) 2021/2115 31 artiklan 4 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja ekojärjestelmiä. Ottaen huomioon haasteet ja epävarmuustekijät, jotka johtuvat siitä, että epäsuotuisat tapahtumat ja taloudelliset epävarmuustekijät ilmenevät samaan aikaan, kokemus on osoittanut, että biologisen monimuotoisuuden suojelua ja parantamista edistävien eri toimintapoliittisten välineiden välistä tasapainoa on tarpeen mukauttaa, jotta viljelijät voivat joustavammin edistää tätä tavoitetta tilansa kulloisestakin tilanteesta riippuen ja jotta tällaisesta edistämisestä voidaan maksaa suurempi taloudellinen korvaus.

(9) Koska velvoite pitää tietty osuus peltoalasta muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä kuuluu tällä hetkellä GAEC-vaatimuksen 8 ensimmäiseen vaatimukseen, jotka on lueteltu asetuksen (EU) 2021/2115 liitteessä III, suoria tukia ja mainitun asetuksen 70,

71 ja 72 artiklassa tarkoitettuja interventioita hakevien viljelijöiden on noudatettava tällaista vaatimusta saamatta mitään korvausta aiheutuneista kustannuksista tai tulonmenetyksistä. Tämä voi tietyissä tapauksissa aiheuttaa merkittävän taloudellisen rasitteen viljelijöille ja tuensaajille, erityisesti kun otetaan huomioon, että peltoalalla, joka on GAEC-vaatimuksen 8 ensimmäisen vaatimuksen mukaisesti pidettävä muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, ei ole mahdollista harjoittaa viljelyä tai kotieläintuotantoa. Kun otetaan huomioon tietyille viljelijöille aiheutuva rasite ja seuraukset sekä heidän kohtaamansa poikkeukselliset vaikeudet ja epävarmuustekijät, muiden kuin tuottavien alojen ja piirteiden tarvetta peltoalalla voitaisiin käsitellä paremmin välineellä, joka lisäisi joustavuutta ja ennen kaikkea tarjoaisi kannustimen, joka korvaisi ainakin osan tällaisiin muihin kuin tuottaviin aloihin ja piirteisiin liittyvistä kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Asetuksen (EU) 2021/2115 31 artiklaa olisi muutettava sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot tukevat ekojärjestelmiä, jotka kattavat muiden kuin tuottavien alojen, kuten kesantoalan, säilyttämistä ja uusien maisemapiirteiden luomista peltoalalla koskevat käytännöt.

(10) Asetuksella (EU) 2021/2115 perustettua ehdollisuusjärjestelmää olisi samalla mukautettava poistamalla kyseisen asetuksen liitteessä III lueteltu GAEC-vaatimuksen 8 ensimmäinen vaatimus. Tällä hetkellä GAEC-vaatimuksen 8 vaatimuksiin sisältyvät velvollisuus suojella maisemapiirteitä sekä kielto leikata pensasaitoja ja puita lintujen pesimiskauden aikana, ja ne olisi säilytettävä osana ehdollisuusjärjestelmää sen varmistamiseksi, että maatalousmaan maisemapiirteitä suojellaan.

(11) Jäsenvaltioille olisi annettava lisäjoustoa, joiden avulla ne voivat muuttaa YMP:n strategiasuunnitelmiaan varmistaen samalla strategian vakaus ja YMP:n strategiasuunnitelmien hallittavuus sekä muutosprosessin hallinnollinen tehokkuus. Kokemus on osoittanut, että sekä maataloustukirahaston että maaseuturahaston erityisvaatimusten huomioon ottaminen yhdessä muutospyynnössä voi olla haastavaa. Samaan aikaan muutosten määrää kalenterivuotta kohti olisi rajoitettava, jotta voidaan varmistaa, että viljelijöillä ja muilla tuensaajilla on riittävästi aikaa ottaa muutokset huomioon, rajoittaa jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa ja jotta komissio voi arvioida muutosten yhteensopivuutta asetuksissa (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 vahvistetun unionin oikeudellisen kehyksen kanssa kyseisessä oikeudellisessa kehyksessä asetetuissa määräajoissa. Näistä syistä YMP:n strategiasuunnitelmien muutospyyntöjen enimmäismäärä olisi nostettava kahteen muutospyyntöön kalenterivuotta kohden.

(12) Asetuksen (EU) 2021/2115 120 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on arvioitava, onko niiden YMP:n strategiasuunnitelmia muutettava, jos kyseisen asetuksen liitteessä XIII lueteltuja unionin säädöksiä muutetaan, ja ilmoitettava arvioinnistaan komissiolle tietyn määräajan kuluessa. Koska tämä velvoite on osoittautunut työlääksi jäsenvaltioille ja koska olisi rajoitettava toimia, joihin jäsenvaltioiden olisi ryhdyttävä, kun ne arvioivat nykyisten YMP:n strategiasuunnitelmien ohjelmakauden jäljellä olevia osia, velvoitetta ei pitäisi soveltaa liitteessä XIII lueteltujen säädösten muutoksiin, jotka tulevat voimaan 31 päivän joulukuuta 2025 jälkeen.

(13) Kokemus on osoittanut, että useiden epäsuotuisien tapahtumien ilmeneminen samaan aikaan aiheuttaa viljelijöille haasteita, jotka edellyttävät YMP:n strategiasuunnitelmien joustavuuden lisäämistä ja yksinkertaistamista tiettyjen asetuksen (EU) 2021/2115 liitteessä III lueteltujen GAEC-vaatimusten osalta.

(14) GAEC-vaatimuksen 6 päätavoitteena on varmistaa maaperän suojelu herkimpinä aikoina vähimmäismaanpeitteen avulla, jolla vältetään paljas maa kyseisinä herkkinä

ajanjaksoina. Monet tekijät vaikuttavat tämän GAEC-vaatimuksen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon enemmän kuin muiden GAEC-vaatimusten osalta. Erityisesti vähimmäismaanpeite voidaan varmistaa eri keinoin, jotka riippuvat paitsi ilmasto- ja maaperäolosuhteista myös sellaisista tekijöistä kuin viljelykasvien valinnasta ja kasvukauden kestosta tiettynä vuonna. Lisäksi herkät ajat voivat olla erilaisia riippuen varsinkin erityisistä maaperä- ja ilmasto-olosuhteista. Lisäksi viljelijöiden ja muiden tuensaajien on tuotantovalintoja ja erityisesti kylvöpäätöksiä tehdessään pystyttävä sovittamaan yhteen GAEC-vaatimuksen 6 noudattaminen ennakoimattomien sääolojen kanssa. Näiden tekijöiden vuoksi jäsenvaltioiden on voitava hallinnoida GAEC-vaatimusta 6 joustavammin muihin GAEC-vaatimuksiin verrattuna niin, että vaatimuksella kuitenkin edistetään sen päätavoitetta, samalla kun otetaan huomioon useita tekijöitä, kuten maaperä- ja ilmasto-olosuhteet.

(15) Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava määrittää GAEC-vaatimuksen 6 keskeiset osatekijät ja tehdä niistä yhteenveto YMP:n strategiasuunnitelmissa asetuksen (EU) 2021/2115 109 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti. Komission olisi varmistettava kyseisen asetuksen 13 artiklan 1 kohdan ja 109 artiklan 2 kohdan sekä 118 ja 119 artiklan mukaisesti, että jäsenvaltioiden määrittämä GAEC-vaatimus 6 on kaiken kaikkiaan kyseisen GAEC-vaatimuksen päätavoitteen mukainen.

(16) Asetuksen (EU) 2021/2115 liitteessä III luetellun GAEC-vaatimuksen 7 päätavoitteena on säilyttää maaperäpotentiaali. Kun otetaan huomioon, että viljelyn monipuolistaminen voi myös edistää maaperäpotentiaalin säilyttämistä samalla kun se on tiettyjen viljelijöiden kannalta yksinkertaisempaa toteuttaa heillä tällä hetkellä olevien erilaisten paineiden ja haasteiden vuoksi, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus antaa viljelijöille mahdollisuus noudattaa GAEC-vaatimusta 7 myös viljelyn monipuolistamisen kautta. Tämän vuoksi olisi vahvistettava viljelyn monipuolistamista koskevat vähimmäisvaatimukset.

(17) On tärkeää, että YMP edistää edelleen asetuksen (EU) 2021/2115 6 artiklan 1 kohdan d–g alakohdassa vahvistettujen ympäristötavoitteiden saavuttamista ehdollisuusvaatimusten avulla. On myös tärkeää varmistaa näiden vaatimusten vakaus jäsenvaltioiden ja viljelijöiden yhteisenä perustasona. Sen vuoksi ehdollisuusvaatimuksia olisi edelleen sovellettava kaikkiin viljelijöihin. Asetuksessa (EU) 2021/2116 säädettyjen ehdollisuusvaatimusten valvontaan liittyvä hallinnollinen taakka voi kuitenkin olla suhteettoman suuri pienviljelijöille ja kansallisille viranomaisille. Sen vuoksi GAEC-vaatimuksia 6, 7 ja 8 koskevien joustomahdollisuuksien lisäksi olisi kevennettävä asetuksessa (EU) 2021/2116 säädetyistä tarkastuksista pienviljelijöille ja kansallisille viranomaisille aiheutuvaa rasitetta. Viljelijöitä, joiden tilaan kuuluu enintään 10 hehtaaria maatalousmaata, ei näin ollen pitäisi valvoa ehdollisuusjärjestelmän mukaisesti siltä osin, noudattavatko he unionin lainsäädännön mukaisia lakisääteisiä hoitovaatimuksia sekä hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevia vaatimuksia. Pienviljelijöiden osuus YMP:n tuensaajista on 65 prosenttia, mutta heidän osuutensa koko maatalousmaasta on vain noin 10 prosenttia, joten tämä yksinkertaistaisi monien viljelijöiden ja kansallisten viranomaisten työtä eikä haittaisi merkittävästi ehdollisuusvaatimusten roolia niiden tavoitteiden saavuttamisessa johtuen siitä, että pienviljelijät hallinnoivat suhteellisen pientä osuutta maatalousmaasta.

(18) Koska pienviljelijöiden hallinnoima maatalousmaa on rajallinen ja seuraamukset pienviljelijöille ovat yleensä alhaiset, seuraamusten soveltaminen voisi aiheuttaa suhteettoman rasitteen jäsenvaltioiden hallinnoille. Sen vuoksi myös pienviljelijät,

jotka on vapautettu valvonnasta, olisi vapautettava ehdollisuusvaatimusten noudattamatta jättämisestä määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista.

(19) Ehdollisuuteen ja ehtoja koskeviin tarkastuksiin liittyvien liiallisten hallinnollisten kulujen ja taakan välttämiseksi tuensaajat, jotka saavat pinta-alaperusteisia tukia sekä asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisen YMP:n strategiasuunnitelman että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013[7] nojalla 31 päivään joulukuuta 2025 saakka toteutettavan maaseudun kehittämisohjelman nojalla ja joille sen vuoksi tehdään ehdollisuuden tarkastuksia asetuksen (EU) 2021/2116 mukaisesti, olisi vapautettava täydentäviä ehtoja koskevista tarkastuksista ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013 mukaisten seuraamusten soveltamisesta.

(20) Asetuksia (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 olisi sen vuoksi muutettava tämän huomioon ottamiseksi.

(21) [Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen 1 artiklan 6 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjen toimenpiteiden sujuva täytäntöönpano, on tarpeen vahvistaa siirtymäsäännöksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden komission hyväksyttäviksi asetuksen (EU) 2021/2115 119 artiklan mukaisesti vuonna 2024 toimittamia YMP:n strategiasuunnitelmien muutoksia ja kyseisten muutosten vaikutuksia vuonna 2024, ennen kuin komissio hyväksyy kyseiset muutokset.]

(22) Jotta varmistettaisiin suunniteltujen toimenpiteiden joustava täytäntöönpano ja viljelijöiden kohtaamien poikkeuksellisten vaikeuksien ja epävarmuustekijöiden aiheuttaman kiireellisyyden vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se *julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(23) [Jotta vältettäisiin pienviljelijöille ja kansallisille viranomaisille aiheutuva kohtuuton hallinnollinen taakka, ehdollisuusvaatimusten tai täydentävien ehtojen vaatimusten noudattamatta jättämiseen liittyviä seuraamuksia koskevaa vapautusta olisi sovellettava takautuvasti hakuvuoden 2024 osalta.]

(24) [Koska hakuvuosi 2024 alkoi 1 päivänä tammikuuta 2024, tämän asetuksen 1 artiklan 6 kohdan a, b ja c alakohtaa olisi sovellettava hakuvuoden 2024 osalta, jotta jäsenvaltiot voivat soveltaa asetuksessa tarkoitettuja muutoksia hakuvuoden 2024 osalta.]

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) 2021/2115 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/2115 seuraavasti:

[7] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(1) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

(a) Korvataan 3 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) ”peltoala” on kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata; lisäksi sen on sitoumuksen keston ajan oltava kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata, joka on kesannoitu noudattaen tämän asetuksen 31 artiklaa tai 70 artiklaa tai neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999([*]) 22, 23 tai 24 artiklaa, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005([**]) 39 artiklaa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013([***]) 28 artiklaa.

([*]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/1999, annettu 17 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta (EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj).

(**) Neuvoston asetus (EY) N:o 1698/2005, annettu 20 päivänä syyskuuta 2005, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen (EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj).

(***) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).”

(b) Korvataan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohta seuraavasti:

”b) tilan sellaisen alan,

i) jota maisemapiirteiltään koskee liitteessä III luetellun GAEC-vaatimuksen 8 mukainen säilyttämisvelvoite; tai

ii) joka perustetaan tai säilytetään 31 artiklassa tarkoitetun ekojärjestelmän tuloksena viljelijän asiaankuuluvan sitoumuksen ajan.

Jos jäsenvaltiot niin päättävät, ”tukikelpoiseen hehtaariin” voi sisältyä muita maisemapiirteitä, edellyttäen että ne eivät ole enemmistönä eivätkä viljelylohkosta kattamansa alan vuoksi merkittävästi haittaa maataloustoiminnan harjoittamista. Kyseistä periaatetta sovellettaessa jäsenvaltiot voivat asettaa enimmäisosuuden, jonka kyseiset muut maisemapiirteet saavat kattaa viljelylohkosta.

Kun kyseessä on pysyvä nurmi, jolla on hajanaisia tukikelvottomia piirteitä, jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa kiinteitä vähennyskertoimia tukikelpoisen alan määrittämiseksi.”

(2) Muutetaan 13 artikla seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki maatalousmaa, myös maa, jota ei enää käytetä tuotantotarkoituksiin, säilytetään hyvässä maatalous- ja ympäristökunnossa. Jäsenvaltioiden on asetettava kansallisella tai alueellisella tasolla viljelijöille ja muille tuensaajille kunkin liitteessä III luetellun GAEC-vaatimuksen osalta vähimmäistoimenpidevaatimukset mainitussa liitteessä tarkoitettujen toimenpidevaatimusten päätavoitteen mukaisesti. Toimenpidevaatimuksiaan asettaessaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon tapauksen mukaan kyseessä olevien alueiden erityispiirteet, mukaan lukien maaperä- ja ilmasto-olosuhteet, käytössä olevat viljelyjärjestelmät, viljelykäytännöt, tilakoko, tilarakenteet, maankäyttö ja syrjäisimpien alueiden erityispiirteet.

Kun jäsenvaltiot asettavat liitteessä III lueteltuja GAEC-vaatimuksia 5, 6, 7 tai 9, ne voivat säätää tietyistä poikkeuksista kyseisiin vaatimuksiin. Nämä GAEC-vaatimuksia 5, 6, 7 tai 9 koskevien poikkeusten on perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin kriteereihin, kuten viljelykasvit, maaperätyypit ja viljelyjärjestelmät tai pysyvälle nurmelle esimerkiksi petoeläinten tai haitallisten vieraslajien aiheuttamat vahingot, ja ne voivat koskea vain rajoitettua pinta-alaa. Poikkeukset voidaan vahvistaa ainoastaan ja vain siltä osin kuin ne ovat tarpeen kyseisten vaatimusten soveltamiseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, eivätkä ne saa vaikuttaa huomattavan kielteisesti siihen, miten vaatimuksella voidaan edistää niiden liitteessä III lueteltuja päätavoitteita.”

(b) Lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a. Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön 1 ja 2 kohdan mukaisesti vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia, ne voivat sallia väliaikaisia poikkeuksia vaatimuksista, kuten kyseisissä vaatimuksissa asetetuista määräajoista, jos sääolosuhteet estävät viljelijöitä ja muita tuensaajia noudattamasta kyseisiä vaatimuksia tiettynä vuonna. Näiden väliaikaisten poikkeusten soveltamisala on rajoitettava viljelijöihin ja muihin tuensaajiin tai alueisiin, joihin sääolot vaikuttavat, ja niitä on sovellettava vain niin kauan kuin se on ehdottoman välttämätöntä.”

(3) Lisätään 31 artiklaan 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Osana 1 kohdassa tarkoitettuja ekojärjestelmiä jäsenvaltioiden on perustettava ja tuettava järjestelmiä, jotka kattavat muiden kuin tuottavien alojen, kuten kesantoalan, säilyttämistä ja uusien maisemapiirteiden luomista peltoalalla koskevat käytännöt. Näiden järjestelmien on oltava aktiiviviljelijöille ja aktiiviviljelijöiden ryhmille vapaaehtoisia.”

(4) Korvataan 119 artiklan 7 kohta seuraavasti:

”7. YMP:n strategiasuunnitelman muutospyyntö voidaan esittää kaksi kertaa kalenterivuodessa, jollei tässä asetuksessa säädetyistä tai komission 122 artiklan mukaisesti määrittämistä mahdollisista poikkeuksista muuta johdu. Lisäksi YMP:n strategiasuunnitelmakauden aikana voidaan esittää kolme muuta YMP:n strategiasuunnitelman muutospyyntöä. Tätä kohtaa ei sovelleta muutospyyntöihin 118 artiklan 5 kohdan mukaisten puuttuvien osatekijöiden toimittamiseksi.”

(5) Lisätään 120 artiklaan kohta seuraavasti:

”Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta liitteessä XIII lueteltujen säädösten muutoksiin, jotka tulevat voimaan 31 päivän joulukuuta 2025 jälkeen.”

(6) Muutetaan liite III seuraavasti:

(a) Korvataan taulukossa oleva GAEC-vaatimusta 6 koskeva kohta seuraavasti:

”

GAEC-vaatimus 6	Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina jäsenvaltioiden määrittämällä tavalla(****).	Maaperän suojeleminen herkimpinä ajanjaksoina

(****) Jäsenvaltiot voivat erityisesti ottaa huomioon pitkästä ja ankarasta talvikaudesta johtuvan lyhyen kasvukauden asianomaisilla alueilla.”

(b) Korvataan taulukossa oleva GAEC-vaatimusta 7 koskeva kohta seuraavasti:

”

GAEC-vaatimus 7	Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja. Jäsenvaltiot voivat lisäksi päättää sallia, että viljelijät ja muut tuensaajat täyttävät tämän vaatimuksen viljelyn monipuolistamisella(*****).	Maaperäpotentiaalin säilyttäminen

(*****) Kierto käsittää viljelykasvin vaihdon viljelylohkolla (lukuun ottamatta monivuotisia viljelykasveja, heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja sekä kesantomaata), mukaan lukien asianmukaisesti hoidetut toissijaiset kasvit.

Maatalouden menetelmien ja ilmasto-olosuhteiden moninaisuuden vuoksi jäsenvaltiot voivat sallia kyseisillä alueilla muita palkokasvien yhä suurempaan osuuteen viljelykierrossa tai viljelyn monipuolistamiseen perustuvia käytäntöjä, joilla pyritään parantamaan ja säilyttämään maaperäpotentiaalia tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteiden mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on viljelyn monipuolistamista koskevia vaatimuksia määrittäessään noudatettava seuraavia vähimmäisvaatimuksia:

- jos tilan peltoalan koko on 10–30 hehtaaria, viljelyn monipuolistamisessa on viljeltävä tilan peltoalaa vähintään kahdella eri viljelykasvilla. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 prosenttia kyseisestä peltoalasta.

- jos tilan peltoalan koko on yli 30 hehtaaria, viljelyn monipuolistamisessa on viljeltävä tilan peltoalaa vähintään kolmella eri viljelykasvilla. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 prosenttia kyseisestä peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 prosenttia kyseisestä peltoalasta.

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa näistä vaatimuksista tilat

a) joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai sitä käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään;

b) joilla yli 75 prosenttia tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai sitä käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon, merkittävän osan vuodesta tai merkittävän osan kasvukaudesta veden alla kasvavien kasvien viljelyyn tai kyseisten käyttötapojen yhdistelmään; tai

c) joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria.

Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön yhdellä viljelykasvilla viljeltyyn alaan sovellettavan enimmäismäärän estääkseen suuret monokulttuurit.

Asetuksen (EU) 2018/848(******) mukaisesti sertifioitujen viljelijöiden katsotaan noudattavan tätä GAEC-vaatimusta.

_____

(******) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).”

(c) Korvataan taulukossa oleva GAEC-vaatimusta 8 koskeva kohta seuraavasti:

”

GAEC-vaatimus 8	– Maisemapiirteiden säilyttäminen – Pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana – Lisämahdollisuutena toimenpiteet haitallisten vieraskasvilajien torjumiseksi	Muiden kuin tuottavien piirteiden säilyttäminen luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi maatiloilla

”

2 artikla

Asetuksen (EU) 2021/2116 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/2116 seuraavasti:

(1) Korvataan 83 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, viljelijät, joiden tilan enimmäiskoko on enintään 10 hehtaaria maatalousmaata tämän asetuksen 69 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen mukaisesti, vapautetaan tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun järjestelmän mukaisesta valvonnasta.”

(2) Lisätään 84 artiklaan kohta seuraavasti:

”4. Poiketen siitä, mitä 85 artiklan 1–3 kohdassa säädetään, viljelijät, joiden tilan enimmäiskoko on enintään 10 hehtaaria maatalousmaata tämän asetuksen 69 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen mukaisesti, vapautetaan 85 artiklan 1–3 kohdan mukaisista seuraamuksista.”

(3) Korvataan 104 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdan iv alakohta seuraavasti:

”iv) maaseuturahaston osalta asetuksen (EU) N:o 1305/2013 nojalla maaseudun kehittämisohjelmien täytäntöönpanon yhteydessä tuensaajille aiheutuneisiin menoihin ja maksajaviraston maksamiin maksuihin, lukuun ottamatta asetuksen (EU) N:o 1306/2013 96 ja 97 artiklaa niiden tuensaajien osalta, jotka kuuluvat tämän asetuksen 83 artiklassa tarkoitetun valvontajärjestelmän piiriin;”

[3 artikla

Siirtymäsäännökset

(1) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 119 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, komission hyväksyntää ei edellytetä niiden YMP:n strategiasuunnitelmien maataloustukirahastoon liittyvien muutosten voimaantuloajankohtaa varten, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet hyväksyttäväksi komissiolle kyseisen asetuksen 119 artiklan 2 kohdan nojalla hakuvuoden 2024 ja tämän asetuksen 1 artiklan 6 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjen elementtien osalta.

(2) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 119 artiklan 11 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi hakuvuoden 2024 osalta päättää, että tämän asetuksen 1 artiklan 6 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyihin elementteihin liittyvillä YMP:n strategiasuunnitelmien muutoksilla voi olla oikeusvaikutuksia ennen kuin komissio on hyväksynyt ne. Tämän asetuksen 1 artiklan 6 kohdan c alakohdassa säädetyn osatekijän osalta jäsenvaltiot voivat tehdä kyseisen päätöksen ainoastaan, jos ne soveltavat hakuvuoden 2024 osalta asetuksen (EU) 2021/2115 31 artiklassa tarkoitettua järjestelmää, joka kattaa muiden kuin tuottavien alojen, kuten kesantoalan, säilyttämistä ja uusien maisemapiirteiden luomista peltoalalla koskevat käytännöt.

Tätä päätöstä tehdessään jäsenvaltioiden on varmistettava, että noudatetaan unionin oikeuden yleisiä periaatteita, erityisesti oikeusvarmuuden periaatetta, syrjimättömyyden periaatetta ja viljelijöiden ja muiden tuensaajien luottamuksensuojaa ja että viljelijöiden ja muiden tuensaajien tarve saada riittävästi aikaa mukautua muutoksiin otetaan huomioon.]

4 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

[Asetuksen 1 artiklan 6 kohdan a, b ja c alakohtaa sekä 2 artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan koskien hakuvuotta 2024.]

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*